

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **PATREM PIPE TECHNOLOGIES s. r. o.**, se sídlem Třanovice č. p. 282, zastoupen JUDr. Alfrédem Šrámkem, advokátem se sídlem Českobratrská 1403, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské nám. 1, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Gabriela Celesta s. r. o.**, se sídlem Erbenova 783/29, Vítkovice, zastoupena JUDr. Richardem Pustějovským, advokátem se sídlem Matiční 730/3, Ostrava, proti rozhodnutí ministryně kultury ze dne 28. 2. 2012, č. j. MK 13961/2012 OLP, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 12. 2015, č. j. 5 A 76/2012 – 60,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora nadepsaného rozsudku městského soudu, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ministryně kultury ze dne 28. 2. 2012, č. j. MK 13961/2012 OLP. Tímto rozhodnutím byl zamítnut rozklad stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí ministerstva kultury ze dne 4. 5. 2011, č. j. MK 25170/2011 OPP, kterým ministerstvo kultury podle § 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o státní památkové péči“), rozhodlo, že se neruší prohlášení za kulturní památku souboru

věcí zámku č. p. 1 na st. parcele č. 88/1, 88/2 a 521, na parc. č. 1129, 1118/1, 1133/1, 1134 a 1138 v k. ú. Ropice, obec Ropice, okres Frýdek-Místek, Moravskoslezský kraj, který zahrnuje 1) zámek č. p. 1, 2) sochu Panny Marie, 3) sochu sv. Jana Nepomuckého. 4) zámecký park, a to mj. i na parc. č. 1138 (hráz ve vlastnictví stěžovatele), 5) dům č. p. 151, 6) sýpku a 7) hospodářskou budovu (dále též jen „prohlášení“).

Městský soud nepřisvědčil žádné ze stěžovatelem uplatněných námitek a žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ztotožnil se se žalovaným, jenž vycházel mj. ze stanoviska Národního památkového ústavu, a dospěl k závěru, že areál svým charakterem a podstatou stále v dostatečné míře vykazuje znaky kulturní památky, přičemž památková hodnota areálu spočívá v jeho zachování jako celku (zámek, hospodářské budovy a park). Hráz ve vlastnictví stěžovatele vytváří terénní ohraničení území zámeckého parku, takže ač sama o sobě nemusí mít památkovou hodnotu, nedílně se podílí na areálu jako celku; kulturní památkou byl prohlášen celý soubor věcí, včetně rybníční hráze, a z toho je třeba vycházet. Místní šetření ve věci provedeno nebylo, neboť stav posuzovaného areálu byl žalovanému známý; navíc stěžovatel byl v prvostupňovém řízení zcela pasivní a až v rámci rozkladového řízení navrhl ohledání na místě samém. Městský soud uzavřel, že s ohledem na § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nebyl správní orgán povinen tento důkaz provést a ani jiným způsobem vyhovět stěžovateli, který vůbec netvrdil žádné mimořádně závažné důvody pro zrušení prohlášení jeho pozemku za kulturní památku.

Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodu jeho nezákonnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“, pro vady řízení před správním orgánem podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a z důvodu nepřezkoumatelnosti rozsudku dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že památkové ochraně podléhá pouze část hráze, nikoli její celek; tím je její památkový význam snížen. Jedná-li se tedy o zásadní historickou památku tvořící součást zámeckého areálu, pak je nelogické chránit pouze její část. Rybník navíc ani součástí památkové ochrany není, stěžovateli tak není zřejmé, z jakého důvodu je nutné chránit pouze část hráze, když není zřejmá ani spojitost rybníka a zámku. K tomu stěžovatel přikládá jako důkaz schematickou mapu se zakreslením hráze rybníka, a areálu zámku.

Stěžovatel má dále za to, že napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné, když je v něm jednak uváděno, že místní šetření nebylo svoláno, a následně, že bylo svoláno v roce 2009 a 2011. Uvádí, že o žádném místním šetření nebyl informován a že dokazování formou fotografií nebo autopsie nepovažuje za případné, neboť není znám obsah těchto zjištění, kterých se navíc nemohl stěžovatel účastnit. Stěžovatel tak napadá porušení § 3 správního řádu, protože správní orgán nezjistil žádným procesně souladným způsobem skutečný stav kulturní památky k okamžiku vydání napadeného rozhodnutí a správní orgán druhého stupně tento postup aproboval. Stěžovatel opakuje svoji žalobní námitku ohledně vyjádření Národního památkového ústavu ze dne 10. 8. 2009, jenž konstatoval, že stále bude možno přistoupit k zpětné rehabilitaci objektu. Stěžovatel má za to, že tento závěr lze aplikovat na stav věci v době podání předmětného vyjádření (10. 8. 2009), nikoliv k době rozhodnutí, tj. ke dni 4. 5. 2011. Dle stěžovatele bylo povinností správních orgánů zjistit, zda udržovací a zajišťovací práce nemění charakter celé památky (zejména s ohledem na původní negativní vyjádření dotčených orgánů), a provést tedy místní šetření.

pokračování

Stěžovatel s městským soudem nesouhlasí, že nebylo třeba posuzovat, zda obnovou zámecké budovy nebude zasaženo do podstaty kulturní památky, neboť obnova zámecké budovy se děje ve spolupráci s orgány památkové péče. Stěžovatel má za to, že nebyl zjištěn skutečný stav obnovy památky, tj. zda nadále odůvodňuje památkovou ochranu. Stěžovatel uvádí, že vždy namítal, že stávající stav areálu zámku nespĺňuje kritéria památkové ochrany. Poněvadž bylo řízení zahájeno *ex offio*, měl správní orgán nikoli pouze aprobovat skutečnosti svědčící pro zachování památkové ochrany, ale měl sám, poněvadž nese důkazní břemeno, zjišťovat také mimořádné závažné důvody pro zrušení památkové ochrany. Nepostupoval-li tak, nezjistil řádně skutkový stav věci. Správní orgán v napadeném rozhodnutí prakticky pouze citoval podstatné části vyjádření dotčených orgánů, zejména z vyjádření Národního památkového ústavu ohledně dochování částí interiérů, klenby, schodiště, apod., aniž by uvedl, proč právě tyto části odůvodňují zachování kulturní památky, přičemž navíc ani nebylo zřejmé, v důsledku absence místního šetření, zda se v místě k okamžiku vydání napadeného rozhodnutí vůbec nacházely. Kromě toho správní orgán neposuzoval, zda se jedná o prvky jedinečné, zda se u jiných památek nedochovaly ve větším rozsahu apod, a zda jsou tedy dány důvody jejich ochrany.

Stěžovatel poukazuje i na to, že je-li zámek (fakticky zpustlý a zchátralý) hlavní budovou souboru dalších budov a pozemků, které jsou taky zpustlé a ve špatném stavu, pak je třeba náležitě odůvodnit, proč je na místě zachovat kulturní památku jako celek. Stěžovatel uzavírá, že je nutné zdůvodnit, zda zachování dvora a obnova zbylých pozemků bez existence zámku skutečně napĺňuje tak zásadně kritéria kulturní památky, že je nutno tuto zachovat (včetně hráze). Stěžovatel je dále toho názoru, že soud nepostupoval správně, když aproboval také závěr žalovaného, že hráz rybníka má zůstat kulturní památkou, když ani samotný rybník není památkově chráněn.

V dalším doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že po zřícení průčelí zámku v roce 2010 došlo k zásadním statickým vadám na zdivu zámku (trhlíny). Stěžovatel však zjistil, že tyto trhlíny byly pouze zataženy maltou bez statického zajištění a průběh rekonstrukce tak není řádný (k tomu stěžovatel předložil fotodokumentaci). Stěžovatel dále uvádí, že zjistil, že se v zámku již nenachází klenby stropů a že původní kamenocihelné zdivo bylo nahrazeno pouze cihelným zdivem. Má tak za to, že dosavadní stav opravy zámku neodpovídá zásadám památkové ochrany. Nelze tak trvat na památkové ochraně hráze rybníka (jakožto jeho součástí), když samotný rybník chráněn není a sporná je i ochrana samotného zámku. Nadále setrvává také na své argumentaci ohledně nezbytnosti místního šetření pro řádné zjištění skutkového stavu.

Na základě uvedených skutečností navrhuje stěžovatel rozsudek městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření sdělil své přesvědčení o správnosti závěrů městského soudu a popřel důvodnost stěžovatelovy argumentace. Uvedl, že byl dobře obeznámen se skutečným stavem věci v průběhu celého řízení, a dále že historicko-architektonický význam areálu byl dostatečně odůvodněn (včetně stěžovatelova pozemku, který tvoří hranici areálu). Žalovaný poukazuje na to, že u stěžovatele je patrná obava z postupu orgánů státní památkové péče u jeho záměru na provedení rekonstrukce památkově chráněné hráze zámeckého rybníka. Žalovaný zdůrazňuje, že ačkoli je vlastník kulturní památky povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, z podaného rozkladu a vyjádření stěžovatele plyne, že rekonstrukci zamýšlí provést citlivým způsobem, aby byl co nejvíce zachován přirozený charakter místa, proto nemusí mít takový vzorný vlastník obavy z režimu památkové ochrany. Není totiž v zájmu památkové péče, aby přehnaně přísnými a nesplnitelnými požadavky bylo fakticky zabráněno údržbě a využívání objektu. Žalovaný poukazuje na to, že stěžovatel

se může případně bránit opravnými prostředky proti rozhodnutí stavebního úřadu, jehož podkladem bude závazné stanovisko na úseku státní památkové péče. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná. Nejsou však přípustné všechny stěžovatelem uplatněné námitky. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. se kasační stížnost nemůže opírat o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. V daném případě se jedná o námitku uplatněnou pod bodem 2.10 kasační stížnosti, konkrétně že památkové ochraně podléhá pouze část hráze, nikoli její celek. Ačkoli tedy stěžovatel konkretizoval pozemky, přiložil schematickou mapu a nevidí důvod, proč má být památkově chráněna toliko část hráze v jeho vlastnictví, tuto námitku, ač tak učinit mohl, neuplatnil v řízení před městským soudem. V kasačním řízení se jí tak nelze věcně zabývat. Podle § 109 odst. 5 s. ř. s. platí, že ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží. Jedná se o skutečnosti, které stěžovatel uplatnil v druhém doplnění kasační stížnosti ohledně jím zjištěných vad při provádění rekonstrukce zámku (zakrývání trhlin, použití cihelného zdiva místo kamenocihelného resp. to, že se již v zámku nenachází tvrzené klenby stropů). Stěžovateli nic nebránilo, aby tyto skutečnosti uplatnil dříve, a proto k nim nebude Nejvyšší správní soud přihlížet.

Důvodnost kasační stížnosti pak zdejší soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Ze spisu byly zjištěny následující podstatné informace. Obec Ropice podala dne 8. 7. 2009 žádost o vynětí zámku a celého zámeckého areálu ze seznamu kulturních památek pro jeho dlouhodobý zanedbaný stav, kdy havarijný stav budov a staveb ohrožoval zdraví a životy občanů a návštěvníků obce. Ministerstvo kultury dne 24. 7. 2009 a dne 11. 3. 2011 zaslalo účastníkům řízení (mj. též stěžovateli) v souladu s § 8 odst. 1 zákona o státní památkové péči a s § 44 správního řádu oznámení o zahájení řízení o zrušení prohlášení areálu zámku Ropice za kulturní památku. Ve spisu se dále nachází stanovisko Národního památkového ústavu, ve kterém tento ústav zásadně nesouhlasí se zrušením památkové ochrany, což odůvodňuje mj. tím, že stále bude možné přistoupit ke zpětné rehabilitaci objektu. Za neakceptovatelný považuje ústav návrh na zrušení prohlášení ostatních staveb, mj. zámeckého parku (včetně hráze), které jsou cenným dokladem barokně klasicistního uspořádání krajiny. Dále se ve spise nachází vyjádření Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a Městského úřadu Třinec doporučující zrušení prohlášení areálu zámku za kulturní památku s ohledem na jeho havarijný stav (kromě dvou soch a to sochy Panny Marie a sochy sv. Jana Nepomuckého). Ministerstvo kultury účastníkům také sdělilo, že byly shromážděny podklady dostatečné pro rozhodnutí ve věci, a poučilo účastníky o možnosti nahlédnout do spisu, podat svá vyjádření a příp. navrhnout doplnění podkladů.

Dne 4. 5. 2011 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, jímž ministerstvo kultury prohlášení areálu zámku Ropice za kulturní památku neruší. Ministerstvo tento závěr odůvodnilo

pokračování

tím, že v dané věci nebyl prokázán mimořádně závažný důvod pro zrušení prohlášení za kulturní památku. Budova zámku se sice nachází ve špatném stavebně-technickém stavu, nicméně objekt se do současnosti zachoval ve své hmotě s četnými původními architektonickými prvky a detaily. Areál zámku se také dochoval v relativně dobrém stavu, přičemž má stále historicko-architektonické hodnoty a urbanistický význam. Ministerstvo také uvedlo, že předmětné objekty již vlastní nový vlastník, nikoli majitel předchozí, jehož přístup ke kulturnímu dědictví byl problematický.

Stěžovatel proti tomuto rozhodnutí podal rozklad. V rámci rozkladového řízení byla do spisu doplněna nová stanoviska Krajského úřadu Moravskoslezského kraje i Městského úřadu Třinec, v nichž oba tyto orgány přehodnotily svá předchozí stanoviska a nedoporučily zrušení prohlášení areálu zámku Ropice za kulturní památku a to vzhledem k tomu, že areál zámku má nového vlastníka, který oznámil záměr zámek rekonstruovat, zahájil práce a obnova zámku se jeví reálnou. Osoba zúčastněná na řízení, tj. současný vlastník většiny areálu zámku Ropice, se navíc k rozkladu nepřipojila, neboť neměla zájem na zrušení prohlášení. Ministryně kultury neshledala rozklad důvodným, zamítla jej a rozhodnutí žalovaného napadeným rozhodnutím potvrdila.

Nejvyšší správní soud předně vypořádá namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť pouze u přezkoumatelného rozhodnutí lze zásadně vážit důvodnost uplatněných námitek. Nutno však uvést, že stěžovatel důvody nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu žádným způsobem nekonkretizoval, pouze obecně citoval ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Takové uplatnění námitek však nelze považovat za řádné. K případné nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku je ale Nejvyšší správní soud povinen přihlídnout i z úřední povinnosti (viz § 109 odst. 4 s. ř. s.). Po přezkumu rozsudku dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že se městský soud řádně zabýval všemi námitkami a napadený rozsudek splňuje kritéria přezkoumatelnosti stanovená ustálenou judikaturou (viz např. rozsudky NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 78, či ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, č. j. 244/2004 Sb. NSS, všechna rozhodnutí jsou dostupná z www.nssoud.cz). Námitka nepřezkoumatelnosti tedy není důvodná.

Úvodem přezkumu (ostatně stejně jako městský soud) Nejvyšší správní soud upozorňuje, že dle § 8 odst. 1 zákona o památkové péči *pokud nejde o národní kulturní památku, může ministerstvo kultury z mimořádně závažných důvodů prohlásit věci za kulturní památku zrušit na žádost vlastníka kulturní památky nebo organizace, která na zrušení prohlášení věci za kulturní památku (dále jen "zrušení prohlášení") prokáže právní zájem, nebo z vlastního podnětu* (podtrženo NSS). Z uvedeného ustanovení plyne, že na zrušení prohlášení věci (souboru věcí) za kulturní památku není právní nárok ani v případě, kdy jsou dány mimořádně závažné důvody, neboť posouzení vzájemného vztahu těchto důvodů a veřejného zájmu na ochraně kulturních památek musí být předmětem správního uvážení. Pokud jde o soudní přezkum správního uvážení, není úkolem soudu nahradit správní orgán v jeho odborné kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale naopak posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002 - 46).

Námítka stěžovatele směřují zejména do postupu správních orgánů, jimž stěžovatel vytýká nedostatečné zjištění skutkového stavu a neprovedení místního šetření. Namítá také rozpornost napadeného rozhodnutí, v němž je na jednom místě konstatováno, že místní

šetření proběhlo, a na jiném, že neproběhlo, navíc za situace, že o žádném místním šetření nebyl stěžovatel informován.

Nejvyšší správní soud předesílá, že k předmětným stěžovatelovým námitkám se již vyjadřoval městský soud a dospěl k závěru, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně a vybočení správních orgánů z mezí správního uvážení nebylo shledáno. Řízení o zrušení prohlášení zahájil žalovaný správní orgán z úřední povinnosti, neboť měl indicie o tom, že je zámek i celý jeho areál v tak špatném stavu, že ohrožuje život obyvatel i návštěvníků obce, pročež si následně opatřil vyjádření krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Obecního úřadu obce s rozšířenou působností v Třinci a Národního památkového ústavu (§ 8 odst. 2 zákona o státní památkové péči). Přes vyjádření krajského a obecního úřadu, která doporučovala zrušení prohlášení, dospěl žalovaný k závěru, že nejsou splněny podmínky pro zrušení prohlášení podle § 8 zákona o státní památkové péči, tj. mimořádně závažné důvody, neboť předmětné objekty již nevlastní původní vlastník, jehož přístup byl problematický.

Zákon sice blíže nespecifikuje, co považuje za mimořádně závažné důvody, které mohou být důvodem zrušení prohlášení věci za kulturní památku, nicméně samotná důvodová zpráva k tomuto ustanovení uvádí, že havarijní stav tímto mimořádně závažným důvodem není. V případě stavby, která je kulturní památkou a utrpěla např. v důsledku živelní pohromy takové poškození, že její část byla zničena, zpravidla tento důvod dán není, a to ani za předpokladu, že by byla nadále zachována pouze jako torzální architektura (zřícenina). Ani vážné poškození stavby by nemělo být důvodem ke zrušení jejího prohlášení za kulturní památku. V úvahu by přicházelo zrušení prohlášení pouze tehdy, pokud by byla nenávratně zničena část stavby, která byla jediným nositelem kulturně-historických hodnot, pro něž se stavba stala kulturní památkou - např. nástěnná malba či jiný detail stavby, který se jako její součást nemohl stát kulturní památkou samostatně (srov. též in S. Malý, J. Varhaník, Zákon o státní památkové péči. Komentář. Wolters Kluwer, dostupné v ASPI).

Nyní však posledně uvedená situace nenastala, neboť v řízení o podaném rozkladu bylo zjištěno z nových stanovisek Městského úřadu Třinec a Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, že došlo k novým skutečnostem, které významně ovlivnily další existenci kulturní památky. Zámek s areálem má nového vlastníka, který oznámil, že má v plánu zámek rekonstruovat, a již zahájil práce. Obě stanoviska navíc rozhodně za daného stavu nedoporučila zrušit prohlášení zámeckého areálu za kulturní památku. S ohledem na takto zjištěný skutkový stav, který byl navíc podpořen obrazovým materiálem (fotografiemi předchozího stavu a stavu v době probíhající rekonstrukce), který je součástí správního spisu, nebylo potřebné provádět stěžovatelem požadované místní šetření. Již městský soud stěžovateli vysvětlil, že dle § 82 odst. 4 správního řádu se *ke novým skutečnostem a ke návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve*. Pokud jde o návrh na provedení místního šetření, ten stěžovatel uplatnil až v průběhu rozkladového řízení. V průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně zůstal stěžovatel zcela pasivní, vůbec se k ničemu nevyjádřil, ani nic nenavrhl, ač byl žalovaným řádně obeslán. K jeho návrhu na provedení místního šetření, jakožto nového důkazu, tak nebylo vůbec nutné přihlížet, zejména, jak výše uvedeno, když současně byl skutkový stav zjištěn dostatečně jiným způsobem.

Poukazuje-li stěžovatel na to, že to byl žalovaný, kdo v tomto řízení nesl důkazní břemeno, neboť se jednalo o řízení zahájené z moci úřední, nelze než s ním souhlasit. Žalovaný však své důkazní břemeno unesl, když zjistil, že zde neexistují mimořádně závažné důvody svědčící pro to, aby bylo prohlášení za kulturní památku zrušeno. Zámek Ropice se dostal

pokračování

do rukou nových vlastníků, kteří, na rozdíl od vlastníků předchozích, jej začali pod dohledem orgánů státní památkové péče rekonstruovat, a tudíž kulturní památka má reálnou šanci být zachována. Za takové situace by nebylo na místě prohlášení zrušit. Pouhý nesouhlas stěžovatele se závěry správních orgánů neznamená, že jsou tato rozhodnutí nesprávná nebo nezákonná.

Pokud jde o tvrzený rozpor ohledně konání místního šetření, již městský soud stěžovateli objasnil, že v rozhodnutí došlo ke zjevnému omylu, který ale neměl žádnou relevanci. Ze spisového materiálu je evidentní, že místní šetření provedeno nebylo, nicméně ani být provedeno nemuselo. I bez tohoto šetření totiž měly správní orgány dostatek podkladů pro náležitě zjištění skutkového stavu a pro rozhodnutí, ať již se jedná o stanoviska dotčených orgánů, nebo o obrazový materiál, který je založen ve spisu.

Stěžovatel je dále toho názoru, že v řízení o zrušení prohlášení mělo být posuzováno, zda zámek s areálem splňuje podmínky pro zachování stávajícího stavu. Správní orgány dle jeho názoru nedostatečně popsaly důvody pro zachování památkové ochrany a vůbec neposuzovaly, zda obnovou zámecké budovy nebude zasaženo do podstaty kulturní památky. Stěžovatel také namítá, že bylo na místě lépe odůvodnit důvod památkové ochrany, zejména proč zámek, který je hlavní budovou souboru a je zchátralý, vyvolává potřebu památkově chránit další okolní zpustlé pozemky a stavby včetně hráze, kterou je také nutné opravit, aby mohla plnit svůj účel. Stěžovatel namítá, že nebylo dostatečně odůvodněno, proč musí být jako kulturní památka zachována také hráz, která se nachází v jeho vlastnictví. Domnívá se, že není-li součástí památkové ochrany samotný rybník, není zřejmé, proč je hráz tak nenahraditelnou a jedinečnou nemovitostí, a to i ve spojení se zámkem a zbytkem areálu, že je nutné trvat na její ochraně jako kulturní památky.

I k této části námitek Nejvyšší správní soud konstatuje, že je již řádně projednal městský soud a zdejší soud nemá důvod se od jeho závěrů jakkoli odchýlit. Jak již bylo uvedeno shora, v řízení o zrušení prohlášení souboru věcí za kulturní památku ministerstvo kultury zkoumá, zda existují mimořádně závažné důvody, které je odůvodňují. Úkolem tohoto řízení pak není posuzovat, zda věc splňuje důvody památkové ochrany. To je účelem řízení o prohlášení věci za kulturní památku (§ 3 zákona o státní památkové péči), které proběhlo již v minulosti, a důvody památkové ochrany jsou tedy presumovány na jeho základě. Správní orgány navíc dostatečně poukázaly na historicko-architektonický význam areálu (významní vlastníci z řad šlechtických rodů) a na dochované architektonické prvky a detaily (klenby, schodiště, stropy), přičemž vycházely zejména ze stanoviska Národního památkového ústavu, jakožto znalecké organizace v oblasti památkové péče, jež je způsobilá hodnotit důvody památkové ochrany. Národní památkový ústav obsáhle popsal tuto kulturní památku, jakož i důvody pro zachování její památkové ochrany.

Uvádí-li stěžovatel, že jednotlivé dochované prvky nejsou jedinečné, Nejvyšší správní soud poukazuje na str. 8 odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž je uvedeno, že jednotlivé stavební prvky je nutno chápat v kontextu vývoje zámku a jeho areálu. Přestože nejsou samy o sobě jedinečné, dokládají jedinečný stavební vývoj ropického zámku a tudíž jsou hodny památkové ochrany.

Národní památkový ústav a potažmo žalovaný objasnili také, proč má být jako část souboru zachována i hráz, která je ve vlastnictví stěžovatele. Dle § 2 odst. 2 zákona o státní památkové péči platí, že *soubory věcí podle odstavce 1 se prohlášují za kulturní památky, i když některé věci v nich nejsou kulturními památkami*. To znamená, že některé části souboru věcí nemusí

mít památkovou hodnotu samy o sobě, ale jsou nezbytným (funkčním, historickým) doplňkem ostatních kulturních památek. Jak již uvedl žalovaný, zámek s hospodářskými budovami nepochybně mají památkovou hodnotu a tyto stavby jsou doplněny zámeckým parkem a hrází zámeckého rybníka. Hráz tak tedy nemusí mít sama o sobě památkovou hodnotu, ale přesto se nedílně podílí na vzhledu zámeckého areálu, neboť historické těleso hráze vytváří zřetelné terénní ohraničení území zámeckého parku (jeho hranici). Na tom ničeho nemění ani skutečnost, že samotný rybník památkově chráněn není. Takové odůvodnění se jeví Nejvyššímu správnímu soudu jako zcela dostatečné.

Jak již bylo uvedeno, stěžovatel sám kromě havarijního stavu zámku a areálu a nutnosti opravy hráze v zásadě jinou skutečnost pro zrušení prohlášení (resp. vynětí hráze ze souboru) za kulturní památku nesdělil. Navíc, noví vlastníci zámku začali s jeho rekonstrukcí se souhlasem a pod dohledem orgánů státní památkové péče a v době vydání napadeného rozhodnutí bylo lze předpokládat, že zámek opraví a zachovají tak jeho památkovou hodnotu. Jak již stěžovateli objasnil městský soud, právě tato skutečnost, tedy že rekonstrukce probíhá pod dohledem státní památkové péče, je důvodem, proč nebylo třeba v předmětném řízení posuzovat, zda obnovou zámecké budovy nebude zasaženo do podstaty kulturní památky.

Nedůvodná je také námitka stěžovatele, v níž tvrdí, že není-li chráněn zámek, není chráněna ani hráze. Ze shora uvedeného je totiž zcela zřejmé, že památková ochrana zámku zůstala zachována, a zůstala proto zachována i ve vztahu ke všem součástem souboru věcí, který byl prohlášen za kulturní památku.

Závěrem zdejší soud podotýká, že sám stěžovatel si v kasační stížnosti protičeří, když na jedné straně uznává, že nebylo povinností správních orgánů prokazovat důvody pro zachování památkové ochrany (viz předposlední odstavec na str. 4 kasační stížnosti), na jiných místech pak má za to, že měly správní orgány zkoumat, zda skutečný stav památky nadále odůvodňuje její ochranu (resp. i průběh rekonstrukce). Jak již bylo výše objasněno, úkolem správních orgánů bylo pouze zjistit, zda existují tak mimořádně závažné důvody, které by odůvodňovaly odejmutí památkové ochrany (§ 8 odst. 1 zákona o státní památkové péči). Takové důvody však zjištěny nebyly.

Konečně Nejvyšší správní soud stěžovatele upozorňuje, že si je vědom toho, že jako vlastník kulturní památky má povinnost mj. dle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči předem si vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zamýšlí-li provést údržbu, opravu, rekonstrukci apod. kulturní památky. Orgán památkové péče však musí při vydávání stanoviska sledovat dosažení přijatelného a přiměřeného kompromisu mezi veřejným zájmem na ochraně kulturního dědictví a soukromých zájmů vlastníků na využití svého majetku (viz např. rozsudek ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 188/2012 - 25). V zájmu státní památkové péče totiž není, aby přehnanými požadavky bylo fakticky zabráněno údržbě a využívání objektu, neboť důsledkem takového přístupu může být rezignace vlastníka na provádění jakékoli údržby a následně pak neřešitelný havarijní stav takového objektu.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal námitky stěžovatele důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud

pokračování

náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal. Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V projednávané věci Nejvyšší správní soud neuložil osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost a ta ani žádnou náhradu nákladů řízení nepožadovala.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu